

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/98/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123368568
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:6123368568.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpenú opatrovníkom Mgr. Annoumáriou Grechovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Stará Ľubovňa, dieťa rodičov, matky D. B., nar. X.XX.XXXX, bytom E. B. XXX, t.č. ÚVTOS Nitra – Chrenová, otca F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. X, D. G., t.č. C. XXX o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny, Farbiarska 57, Stará Ľubovňa, za účasti Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa, Obrancov mieru 18, Stará Ľubovňa, v konaní o určenie splnenia podmienok osvojiteľnosti, takto

rozhodol:

- I. Súd určuje, že mal. A. B., nar. X.XX.XXXX, toho času bytom C. H. XXX je osvojiteľná.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len navrhovateľa) návrhom doručeným súdu dňa 4.8.2023 žiadal, aby súd určil, že mal. A. B., nar. X.XX.XXXX je osvojiteľná. Návrh odôvodnil tým, že mal. A. B. bola Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/214/2020 zo dňa 28.01.2021 odňatá z osobnej starostlivosti rodičov a bola umiestnená v Centre pre deti a rodiny Valaská, Chalupkova 2, z dôvodu nepostačujúcich rodinných a sociálnych pomerov v domácnosti matky. Do zariadenia bola prijatá 20.10.2020. Mal. A. pochádza z mimomanželského vzťahu, pričom v priebehu konania došlo k určeniu otcovstva mal. dieťaťa.

Uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 6P/68/2021 zo dňa 12.10.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola mal. A. zverená do ústavnej starostlivosti CDR Valaská, Chalupkova 2. Dňa 25.03.2022 bolo mal. dieťa zaradené do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Následne na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 38P/82/2022 – 109 zo dňa 23.08.2022, právoplatného dňa 17.09.2022, bola zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov B. I., nar. XX.XX.XXXX a J. I., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom C. XXX, okr. Stará Ľubovňa.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa nezistil pri vykonávaní pestúnskej starostlivosti žiadne nedostatky. Mal. A. si chce manželia I. osvojiť. Biologickí rodičia ich doposiaľ ani raz nijakým spôsobom nekontaktovali, nezaujímali sa o dieťa. Matka mal. A., D. B., nar. XX.XX.XXXX, bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č.k. 2T/134/2022 zo dňa 22.11.2022, právoplatným dňa 01.03.2023, odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere štyri roky a osem mesiacov do väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody, na Komenského ul. v Banskej Bystrici. Dňa 28.03.2023 bola matka mal. prevezená do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra – Chrenová. Rodičia mal. A. na základe vlastnej žiadosti podpísali Vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa, otec mal. F. B. dňa 02.06.2023 v Priechode a matka mal. dňa 07.06.2023 v Nitre. Pri podpisoch boli obaja poučení o následkoch udelenia takéhoto súhlasu.

Tunajší úrad zistil, že na strane maloletého dieťaťa nie sú okolnosti, ktoré vylučujú splnenie podmienok osvojiteľnosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, na Okresný súd Banská Bystrica v krátkej dobe podá návrh na pozbavenie rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. dieťaťu, A. B..

2. Uznesením sp. zn. 4P/98/2023 zo dňa 13.10.2023 súd ustanovil pre mal. dieťa opatrovníka Mgr. Annumáriu Grechovú, vyššiu súdnu úradníčku Okresného súdu Stará Ľubovňa.

3. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie. Na pojednávanie vytýčené na deň 30.10.2023 sa nedostavil opatrovník, ktorý neúčast' písomne ospravedlnil, taktiež zástupca Okresnej prokuratúry, ktorý neúčast' neospravedlnil, u ktorých doručenie predvolania mal súd riadne a včas vykázané, preto súd v súlade s § 180 CSP pojednával v ich neprítomnosti.

4. Navrhovateľ na pojednávaní na podanom návrhu trval a uviedol, že mal. A. sa nachádza v rodine pestúnov už od roku 2022. Matka mal. dieťaťa D. B. bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 22.11.2022, právoplatným dňa 1.3.2023 odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov, momentálne sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Nitre- Chrenová a spolu s otcom mal. dieťaťa F. B. na základe vlastnej žiadosti podpísali vyhlásenie – privolenie na osvojenie dieťaťa. Otec v Priechode a matka v Nitre – Chrenovej, pri podpisoch boli obaja poučení o následkoch udelenia takéhoto súhlasu.

V rodine I. doposiaľ nezistili žiadne nedostatky, ani čo sa týka lekárskej starostlivosti, tak isto prišla pozitívna správa aj z Obce Plavnica. Maloletá A. je veľmi živé a milé dieťa, ktoré má záujem podľa jej slov ostať naďalej pri mamke a otcovi a taktiež aj oni majú záujem si ju v budúcnosti osvojiť. Z tohto dôvodu navrhli, aby súd určil, že mal. A., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XXX je osvojiteľná.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov tvoriacich obsah predmetného spisu ako aj pripojených spisov tunajšieho súdu týkajúcich sa mal. dieťaťa na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

6. Z obsahu pripojených spisov týkajúcich sa mal. dieťaťa súd zistil, že mal. A. B., nar. X.XX.XXXX bola Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/214/2020 28.1.2021 odňatá z osobnej starostlivosti rodičov a umiestnená v CDR Valašská. Dôvodom boli nepostačujúce sociálne pomery na strane rodičov mal. dieťaťa, a teda bola odňatá z osobnej starostlivosti na dobu šiestich mesiacov. Tomuto odňatiu predchádzalo vydanie neodkladného opatrenia uznesením OS Banská Bystrica 32P/214/2020-21 z 12.10.2020. Do zariadenia bola prijatá 20.10.2020.

Následne ďalším uznesením Okresného súdu Banská Bystrica 32P/43/2021-70 zo dňa 29.7.2021 bola opakovane odňatá z osobnej starostlivosti rodičov a bol jej nariadený pobyt v CDR Valašská po dobu 6 mesiacov. Následne na základe prenesenia príslušnosti rozhodoval ohľadne mal. dieťaťa Okresný súd Lučenec rozsudkom 6P/68/2021, ktorým maloletú zveril do ústavnej starostlivosti. Predmetné rozhodnutie však bolo zrušené Krajským súdom Banská Bystrica pod č. k. 11CoP/1/2022 24.1.2022. Spis následne bol postúpený OS Banská Bystrica, ktorý rozhodol uznesením 37P/49/2022 tak, že návrh zamietol.

Naposledy vo veci mal. dieťaťa rozhodol OS Banská Bystrica rozhodnutím 38P/82/2022-109 zo dňa 23.8.2022 tak, že mal. zveril do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom B. a J. I.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17.9.2022.

Ďalej súd konštatuje, že rozsudkom OS Lučenec 2T/134/2022 zo dňa 22.11.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 1.3.2023 bola matka D. B. odsúdená na trest odňatia slobody na 4 roky a 8 mesiacov. Toho času je vo výkone trestu Nitra – Chrenová.

7. Do spisu bolo doložené aj vyhlásenie rodičov - udelenie súhlasu k osvojeniu mal. dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom, ktorý otec podpísal dňa 2.6.2023 a matka dňa 7.6.2023. /čl. 6 a 7 predmetného spisu./

8. Ďalej súd konštatuje, že súdom ustanovený opatrovník mal. dieťaťa, vyššia súdna úradníčka tunajšieho súdu Mgr. Annamária Grechová, v písomnom vyjadrení uviedla, že voči návrhu nemá žiadne námietky a súhlasí s ním.

9. Do spisu bola doručená správa ÚPSV a R Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí zo dňa 14.9.2023, a to na základe prešetrenia pomerov v rodine B. a J. I., z ktorej vyplýva, že dieťa má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky. Rodina obýva druhé poschodie rodinného domu, žijú spolu s rodičmi pani I.. Naposledy boli v rodinnom prostredí preverené podmienky a stav mal. dieťaťa 11.9.2023 za prítomnosti pestúny B. I., ktorá uviedla že s dieťaťom nemajú žiadne problémy, je šikovná, má svoj režim a majú záujem s dieťaťom tráviť čo najviac času. Z toho dôvodu zatiaľ nenavštevuje materskú školu. Ošetrojúcim lekárom mal. dieťaťa je MUDr. Maďarová a taktiež zo správy vyplýva poukaz na správu Obce Plavnica zo dňa 31.7.2023.

10. Z lekárskej správy MUDr. Maďarovej vyplýva, že lekárka nezaznamenala žiadne známky nespokojnosti v súvislosti s mal. dieťaťom, resp. nedostatočnej starostlivosti o mal. dieťa. Pestúni vedia odhadnúť potrebu návštevy lekára, dodržiavajú predpísanú liečbu, absolvujú pravidelné preventívne prehliadky s mal. dieťaťom. Dieťa nebýva častejšie choré ako jeho rovesníci, prekonáva iba bežné detské ochorenia. Jeho vývin je primeraný veku, na ošetrovanie prichádza čisté, upravené, nevykazuje známky zanedbania.

11. Z predloženej správy Obce Plavnica zo dňa 31.7.2023 vyplýva, že rodinné pomery na strane pestúnov a povahové vlastnosti menovaných nie sú im známe. Na verejnosti sa správajú slušne, úctivo, neboli prejednávaní komisiou na ochranu verejného poriadku. Podľa ich informácií dieťa a náhradný rodičia majú navzájom dobrý vzťah.

12. Súd vo veci vypočul aj oboch pestúnov, ktorí vo svojom stanovisku zhodne uviedli, že sú manželia od roku 2009 a doposiaľ z manželstva nepochádzajú žiadne deti a ani nebudú, a to zo zdravotného hľadiska. Preto sa rozhodli o adopciu dieťaťa s tým, že chcú poskytnúť a vytvoriť rodinné prostredie inému dieťaťu. Mal. A. je v ich starostlivosti na základe zverenia do pestúnskej starostlivosti už po dobu 16 mesiacov, dieťa si veľmi rýchlo zvyklo, je veľmi šikovná a ani si nevedia predstaviť situáciu, že by boli bez nej. Taktiež pokiaľ ide o rodinu, blízka rodina je s touto skutočnosťou stotožnená a aj dieťa oslovuje starých rodičov, resp. ich rodičov babka, dedko. Ich oslovuje mamka a tatko. Mal. A. má vek troch rokov a s dieťaťom otvorene rozprávajú o tom, že nie sú jej biologickí rodičia, aby následne to pre dieťa nebolo šokujúce a nepríjemné.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

13. Podľa § 101 ods. 1 prvá veta zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej len ZoR) na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 102 ods. 1 písm. b/ ZoR na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

15. Podľa 102 ods. 4 ZoR o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

16. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí asociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

17. Podľa § 137 ods. 2 C.m.p. ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

18. Podľa § 138 ods. 1 C.m.p. účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

19. Podľa § 142 C.m.p. súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

Právne posúdenie vecí:

20. Kvalifikovaný nezáujem o dieťa je stav, pri ktorom je zjavné, že rodič nemieni obnoviť svoju starostlivosť o dieťa, alebo obnoviť realizáciu výkonu svojich rodičovských práv a povinností. Je to prípad, ak rodičia dieťaťa počas určenej doby nenavštívili, neplnili si dobrovoľne a pravidelne vyživovaciu povinnosť, nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli vykonávať starostlivosť o svoje mal. dieťa. Záujem o dieťa, ktorý by rodičia v priebehu tejto doby prejavili, nesmie byť iba formálny, musí byť podložený skutočne kladným vzťahom a vôľou prejavovať sa voči dieťaťu ako rodič.

Blanketový súhlas /udelený bez vzťahu ku konkrétnej osobe osvojiteľa mimo konanie o osvojenie/ môže byť daný len rodičmi osobne. Rodičia ho udeľujú vopred pred orgánom určeným v zákone o rodine. Keď dá rodič svoj súhlas s osvojením vo forme blanketového súhlasu, nie je v budúcnosti účastníkom konania o osvojenie, ani účastníkom konania o osvojiteľnosti.

21. V predmetnej veci obaja rodičia písomne v zmysle cit. zák. ustanovení dali svoj súhlas s osvojením mal. dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Podľa zistení navrhovateľa u maloletého dieťaťa nie sú okolnosti, ktoré by vylučovali splnenie účelu osvojenie.

22. Vzhľadom na zistený skutkový stav, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že u maloletého dieťaťa nie sú okolnosti, ktoré by vylučovali splnenie účelu osvojenia.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 C.s.p.).Odvolanie môže podať účastník , v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§361 ods. 1 C.s.p.).Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 C.s.p.).V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, vakom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody)a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1,2 C.m.p.) V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63C.m.p.)Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.